

เยือน...ป่าคำชะโนด

สวณ กลิ่นหอม / เรียบเรียง

๑๑๑
นศ.นครศรีธรรมราช
๑๑๑

กลางเดือนมีนาคม ๒๕๕๗ มีเรื่องจำเป็นเดินทางไปธุระที่จังหวัดอุดรธานี เหมารถตู้ไปพร้อมพรรคพวกอีก ๖ คน จังหวัดอุดรธานี เมืองกว้างใหญ่ และมีความเจริญทางเศรษฐกิจมาก เหมาะสมแล้วที่เขาเป็นเมืองหลวงของภาคอีสาน เส้นทางคมนาคมสามารถเชื่อมต่อได้หลายจังหวัด จากอุดรธานีไปได้ทั้งหมดเป็นเส้นทางอินโดจีน ที่ผ่านมาจากพม่า-ไทย-ลาว-เวียดนาม-เกาหลี

เมื่อเสร็จจากทำภารกิจแล้วคุณชนะชัย อำนาจเจริญ ผู้ประสานงานถามว่า “อาจารย์ จะไปเที่ยวที่ไหนบ้าง” พวกเราที่เดินทางจากจังหวัดนครศรีธรรมราช ต่างก็มีการกิจข้างหลังกันและอีกอย่างเรามาทำธุระ มิได้คิดจะมาเที่ยวโดยตรง ความจริงเมืองอุดรธานี เขาก็มีสถานที่น่าเที่ยวมากมาย เอาเพียงว่าเราได้เที่ยวตามทางผ่านก็พอแล้ว แต่มีสถานที่แห่งหนึ่งในจังหวัดอุดรธานีที่เคยได้ฟังข่าวทางโทรทัศน์ ได้อ่านหนังสือพิมพ์ และจากคำบอกเล่า คือเรื่อง “ป่าคำชะโนด” จึงตอบ คุณชนะชัย อำนาจเจริญ ว่าอยากไปดู “ป่าคำชะโนด”

เรื่อง “ป่าคำชะโนด” ในอำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานีนั้นเคยได้รับรู้จากสื่อต่างๆ มากมายหลายเรื่อง และนานมาแล้วอย่างเช่นเรื่องเปรตภู ที่ปรากฏทางหนังสือพิมพ์ เป็นข่าวฮือฮาเมื่อหลายปีมาแล้ว หรือเรื่องผีจ้างหนัง เรื่องพญานาค ปรากฏบนโรงธรรม เรื่องการสะพอนข้ามบึง ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นเรื่องที่แปลก อัศจรรย์พิลึกกึกกือ น่าฟัง น่าสนใจสำหรับตัวเองจะเป็นความเชื่อจริงจังก็ไม่ใช่ แต่เป็นเรื่องเล่า “เขาวา” ที่อยากรู้ อยากเห็นมากกว่า แต่ไม่อยากจะพิสูจน์ เรื่อง “เปรตภู” ชื่อจริงนามสกุลจริงว่าจะไรจำไม่ได้ และไม่รู้รายละเอียดเพราะไม่ได้อ่านหนังสือ แต่รู้ว่าเรื่องนี้เกิดขึ้นที่ “ป่าคำชะโนด” นี้เอง

เรื่อง “ผีจ้างหนัง” (ภาพยนตร์) ก็มีเรื่องเล่าว่าเกิดขึ้นที่นี่ มีเรื่องว่า มีคนไปจ้างหนัง (ภาพยนตร์) จากหน่วยหนังเร่ให้ฉายที่บริเวณป่าคำชะโนดซึ่ง สมัยก่อนยังเป็นป่า บ้านคนน้อย ถนนก็ยังไม่ตัดผ่าน ตอนเย็นรถหนังเร่เข้าไปมีถนนมีหมู่บ้านคน กลางคืนก็มีผู้คนมาดูหนังกันมากมายตามปกติเหมือนบ้านป่าทั่วๆ ไป นานๆ จะมีหนังมาฉายให้ดูกันสักครั้ง พนักงานฉายหนังก็ฉายไปจนจบ พอหนังเลิกปรากฏว่าอยู่ท่ามกลางป่า คนก็ไม่รู้หายไปไหนหมดในพริบตา บ้านเรือนคนก็ไม่มี ถนนที่รถวิ่งเข้าไปตอนเย็นก็ไม่มี รถฉายหนังไปจอดนิ่งอยู่กลางป่า จนรุ่งเช้าต้องแจ้งความกับเจ้าหน้าที่ตำรวจเอารถไถมาทางให้รถหนังออกมา...นี่เป็นเรื่องเล่านะ

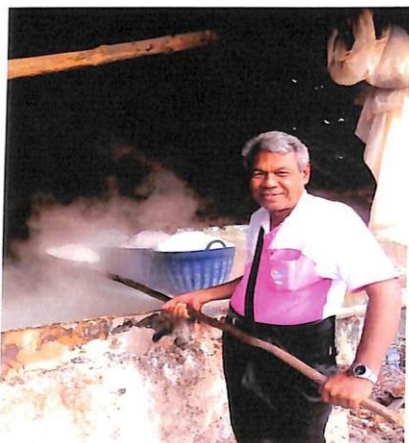
เขาวา “ป่าคำชะโนด” เป็นป่าอาถรรพ์ เป็นป่าศักดิ์สิทธิ์ เป็นที่อยู่ของพญานาค สมัยประมาณ ๒๐ ปีที่แล้วกลางดึกคืนหนึ่งมีเสียงดังแปลกๆ ที่บนโรงธรรมเจ้าอาวาสจึงลงมาดูเห็นงูใหญ่ขนาดเท่าต้นชะโนด ๒ ตัวขึ้นมาทอดตัวพันเกี่ยวกันอยู่ จึงไปตามพระที่จำวัดออกมาดู แดงใหญ่ ๒ ตัวนั้นก็หายไปแล้ว ทั้งร้องร่ายไว้แต่ดินโคลนบนโรงธรรมเต็มไปหมด ประมาณแล้วเป็นคันรถถีบล้อ มีรอยเกล็ดเหมือนกับที่เคยลงหนังสือพิมพ์ที่ปรากฏบนฝาผนังบ้านบนรอยพื้น บนกระजरณยนต์ เป็นต้น แต่ตอนที่ผมไปนั้นเขาบอกว่าทางวัด รื้อโรงธรรมเพราะเก่าแก่มากและดินโคลนนั่นทิ้งด้วย เจ้าอาวาสอุปนิสัยไม่นานก็มรณภาพเพราะท่านตกใจจนอาพาธ

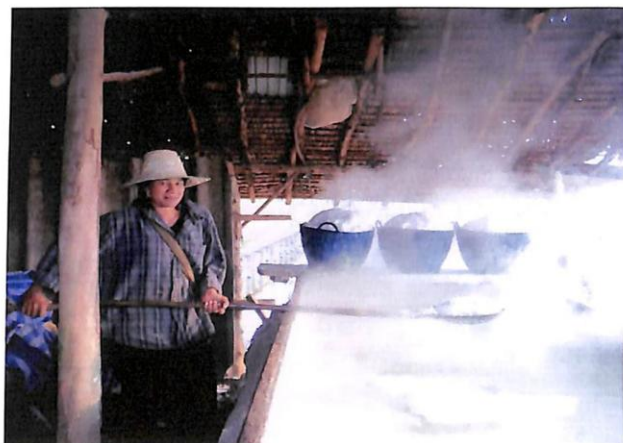
การสร้างสะพานข้ามไปฝั่งคำชะโนดก็เช่นกัน เล่าว่ามีการสร้างตั้งหลายครั้ง พอเริ่มก่อสร้างก็หัก ตั้งหลายครั้ง หลายหน จนกว่าจะสร้างเสร็จและได้ใช้อยู่ทุกวันนี้ ก็มีเรื่องแก้อาถรรพณ์มาก

เมื่อบอกความประสงค์ให้กับคุณชนะชัย อำนาจเจริญ ว่าอยากไปดู “ป่าคำชะโนด” ตามที่ได้ยินได้ฟังมา จึงออกเดินทางจากตัวจังหวัดอุดรธานีไปอำเภอบ้านดุง ระยะทางประมาณ ๑๐๐ กิโลเมตร ว่าจะวิ่งผ่านบ้าน อำเภอบางส่วนนั้นจำไม่ได้ เพราะมิได้คิดจดข้อมูลเอาไว้ เส้นทางถนนก็เป็นทางไปต่างอำเภอ บางครั้งก็แคบ ๒ เลน ข้างทางจะเป็นป่าไม้สลับกับหมู่บ้าน ส่วนมากจะเป็นไม้มะค่า ไม้ประดู่ ไม้ชิงชัน ไม้พยุง เสียส่วนมาก ถ้าเป็นพื้นที่นา ก็เป็นไม้ยูคา ตามแนวเขตหรือเป็นแปลงใหญ่ๆ เพราะมีโรงงานรับซื้อทำกระดาษ บางพื้นที่ก็มีสวนยางพาราให้เห็นบ้าง

ผ่านอำเภอบ้านดุง ไปสักพักก็เห็นแปลงนาเกลือ ทั้งสองข้างถนนที่เขาเรียกว่าเกลือสินเธาว์ คือ สูดเอาน้ำใต้ดินที่มีความเค็มจัดมาต้มจนตกตะกอนเป็นเกลือแล้วตากขึ้นมาใส่แ่ง รถวิ่งราวครึ่งชั่วโมงกว่าจึงจะผ่านพื้นที่นาเกลือ เขาว่าต่อไปที่ดินตรงบริเวณนี้จะทรุดลงเป็นทะเลสาบแน่นอน เพราะสูบน้ำกันจนหมด

หนุ่มนาข้าวเยียมชม

สาวนาเกลือ บ้านดงแท

รุดจากถนนสายหลัก เข้าถนนสายรองเข้าวัดป่าคำชะโนดประมาณกว่า ๑๐ กิโลเมตรจึงถึงวัดป่าคำชะโนด เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ไปเสียแล้ว สภาพวัดสะอาด เรียบร้อย สมบูรณ์ดีมาก มีเสนาสนะ ต่างครบถ้วน สวยงาม มีสถานที่จอดรถนักท่องเที่ยวกว้างขวาง มีรถและนักท่องเที่ยวไม่มากนัก ไม่มีการขายของต่างๆ ภายในวัด แต่ร้านค้าว่างเปล่ามาก ร้าน ระหว่างวัดกับป่าคำชะโนดนั้นมีแหล่งน้ำธรรมชาติขวางกันอยู่ความกว้างประมาณ ๒๐๐ เมตร แต่ความยาวเหมือนจะโอบล้อมเกาะป่าไม้ไว้มองดูน้ำสีเขียวมรกต น้ำกลว รู้ว่าลึกมาก พ้นจากพื้นที่น้ำอ้างว้าง แล้วก็พงหญ้ารกสลับกับต้นไม้เป็นป่าครึ้มไปด้านหลัง ดูแล้วเหมือนกับป่าที่บ้านเรา ภาษาอีสานเขาเรียกว่า อะไร จำไม่ได้ที่บ้านเราก็คือเป็น “ย่น.....” ลึกมาก เขาว่า “ป่าคำชะโนด” เป็นเกาะป่าที่ลอยน้ำอยู่ เขาว่าอย่างนี้ พื้นที่ป่าด้านหลังจะกว้างไปถึงไหนก็ไม่รู้ดูแล้วน้ำกลวจริง

สะพานทางเดินเข้าป่าคำชะโนด

บก.สารนครศรีธรรมราช และคุณชนะชัย อำนาจเจริญ ผู้นำทาง

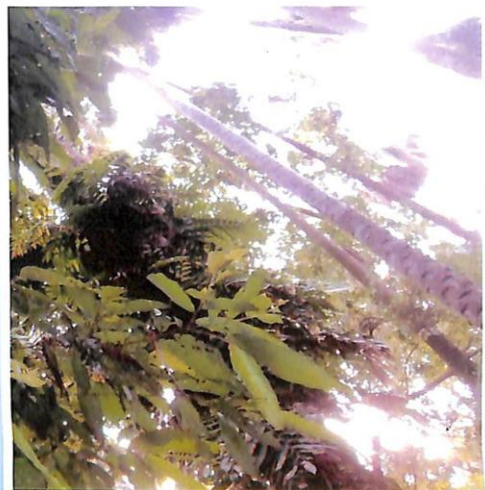
ทางเดินเข้าป่า “คำชะโนด” เป็นพญานาคเลื้อยยาวจากฝั่งวัด ปลายทางไปสิ้นสุด ในป่าที่ศาลมีศาลา ๒-๓ หลัง สะพานตรงนี้ที่สร้างแล้วหัก หลายครั้ง ทางด้านซ้ายขวาเป็นแอ่งน้ำที่ล้อมรอบเกาะที่ดูลึกมาก พญานาค ข้างทางนี้เลื้อยยาวประมาณกว่า ๒๐๐ เมตร จึงถึงศาลา ๓ หลังเป็นที่กราบไหว้บูชาของผู้ศรัทธาทุกคนจะต้องถอดรองเท้า วางไว้ฝั่งวัดหรือใกล้ๆ กับหัวพญานาคนั้นแหละ

คำว่า “ชะโนด” เป็นต้นไม้ชนิดหนึ่งที่มีหนามแน่นบนเกาะนี้ แต่ละต้นแห่งมองคอดั่งป่า หรือบ้านเราว่า “สูงหลิบๆ” ดูแล้วก็เหมือนต้นค้อบ้านเรา

ท่านลองพิจารณาดูซิว่าเหมือนต้นค้อบ้านเราใช่หรือไม่ ถ้าเป็นบ้านเราพวกก็ตัดไปทำหลักมัดเรือหมดแล้ว แต่ในป่าคำชะโนด นี้ยังมีหนามแน่นใครไม่กล้าเข้าไปยุ่ง พร้อมกับพันธุ์ไม้ อื่นๆ ขึ้นเป็นป่าดงดิบทีเดียว บรรยากาศ ในพื้นที่นั้นวังเวงน่ากลัวมาก นักท่องเที่ยวเดินเข้าไปเป็นแถว แต่ไม่มีใครพูดเสียงดัง เดินทางกันเงียบกริบ

ต้นชะโนดมีหนามแน่นในบริเวณนั้น เหมือนกับต้นค้อบ้านเรา

ต้นชะโนดมีหนามแน่นในบริเวณนั้น เหมือนกับต้นค้อบ้านเรา

วันที่ไปเห็นนั้นเห็นคนเขามาแค้น จุดประทัด รำถวายกันหลายรายอย่างเช่น ๒ สาวน้อย นี้ มาจากต่างถิ่น มีผู้ปกครองนำมา มีเครื่องเช่นโห่บัววงสรอง มีเครื่องเสียงติดรถยนต์มาพร้อมรำถวายพญานาค ที่ป่าคำชะโนด โดยเริ่มต้นที่ปากทางเข้า แล้วรำเดินเข้าไปถึงศาลาบูชาด้านใน

ตามความเชื่อส่วนตัวแล้วเชื่อว่าพญานาค เมืองบาดาล มีจริงเรื่องของพญานาค มีความเชื่อกับตำนานทางพระพุทธศาสนา ได้บันทึกไว้ตั้งแต่สมัยพุทธกาล มีเกี่ยวข้องกับพระพุทธเจ้ามากมาย และความเชื่อนี้ชนชาติอื่น เช่น พม่า , ลาว, เขมร, และอื่นๆ เขาก็มีความเชื่อในเรื่องพญานาคว่าเป็นเรื่องจริง แต่อยู่ในอีกมิติหนึ่ง ที่คนปุถุชนอย่างเราเข้าใจไม่ถึง จากได้อ่านหนังสือหลายๆ เล่มเกี่ยวกับเกจิอาจารย์พระป่าในภาคอีสาน ล้วนแล้วแต่ได้พบเห็นพญานาคมาแล้วทุกรูป เพราะพระอริยะเหล่านี้มีจิตแน่วแน่มั่นคงในวิปัสสนากรรมฐาน วัตรปฏิบัติอยู่ในป่าในถ้ำ ในเพิงผา ภูเขาสูง ปฏิบัติธรรมจนบรรลุธรรมพิเศษที่ปุถุชนอย่างเราเข้าใจไม่ถึงจึงมีโอกาสสามารถจะพบเห็น สื่อสารกับสิ่งเร้นลับ ลี้ลับ ทางสมาธิ นิมิต พญานาคเป็นวิญญูณเดรัจฉานอุปปาทิกะ เป็นพวกมีกายทิพย์ จึงสามารถจะแสดงให้ผู้มีญาณพิเศษได้พบได้เห็นโดยเฉพาะพระสายป่าที่เพียวุดงค์ในทิวเขามักจะได้สนทนาธรรมหรือมักจะแสดงให้พระป่าเหล่านั้นได้เห็น

สองสาวน้อย มารำถวายแค้น

สองสาวน้อยก็ลงกราบก่อนจะรำเดินเข้าไปในเขตป่าคำชะโนด และมีผู้คนหิ้วของเข้าไปแค้นด้วย

จะจริงหรือเท็จอย่างไรก็ไม่อาจรับรองได้ แต่อย่างเรื่อง “บังไฟพญานาค” ที่เกิดขึ้นทุกๆ ปี ในแม่น้ำโขง จังหวัดริมแม่น้ำโขง ภาคอีสาน มันเกิดขึ้นได้อย่างไร แม้พวกนักวิทยาศาสตร์ผู้พยายามจะพิสูจน์มาแล้ว ก็ไม่สามารถจะให้คำตอบได้ว่ามันคืออะไร

แม้การไปดู “ป่าคำชะโนด” ครั้งนี้เหมือนกับการไปเที่ยว แล้วเอาเรื่องเล่า ขำลือ มาเขียนเป็นตลกเป็นตลaknya ไม่รู้เป็นเท็จจริงอย่างไร จังหวัดนครศรีธรรมราชบ้านเรา ก็พอจะหาข่าวเล่าลืออย่างนี้ได้ แต่สิ่งพอจะสรุปให้เห็นรูปธรรม และผลประโยชน์ที่ได้รับคือ

๑. ทำให้สถานที่วัด, หมู่บ้าน, ที่ห่างไกลชุมชนเมือง ได้รับการพัฒนาให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยว ผลประโยชน์ทางสังคม เศรษฐกิจ
 ๒. เกิดแหล่งป่านุรักษ์เป็นป่าชุมชน พืชพันธุ์ไม้ยังอุดมสมบูรณ์ ไม่มีใครกล้าเข้าไปแตะต้องหรือแสวงหาผลประโยชน์จากป่าบริเวณนั้น
 ๓. เป็นแหล่งรวมจิตใจของชาวบ้านชุมชนนั้น เพราะผลประโยชน์ชาวบ้านได้รับโดยตรงทุกคนจึงพร้อมใจกันบำรุงรักษาไว้ด้วยความเข้มแข็ง
 ๔. เกิดความเชื่อความศรัทธาของคนในพื้นที่และคนต่างถิ่น
- คือนักท่องเที่ยวที่เข้าไปเยี่ยมชมแล้วถ่ายทอดกันต่อไป

จากการที่ได้ไปทำภารกิจของตนเองที่จังหวัดอุดรธานีแล้วเลยไปดู “ป่าคำชะโนด” ให้เห็นกับตาตนเอง มิได้คิดจะไปเที่ยว ให้สนุกสนานเพลิดเพลิน เมื่อได้รับรู้ทางข่าวสารทางสื่อมากมาย ก็ไปดูให้เห็นจริงท่านผู้อ่านจะเชื่อหรือไม่อย่างไรก็อยู่ที่ดุลยพินิจของท่าน สำหรับตัวเองแล้วเชื่อในระดับหนึ่งที่ไม่อยากพิสูจน์ เป็นการเชื่อที่ไม่ได้แย้งหรือคัดค้าน แต่ไม่ใช่แบบหลงงมงายครับ.

ประกาศ

หนังสือ “สารนครศรีธรรมราช” เป็นหนังสือประจำจังหวัด ที่แสดงความเป็นเอกลักษณ์ของนครศรีธรรมราช ความเป็นอาณาจักรตามพรลิงค์ เป็นมรดกทางวัฒนธรรมทางภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ ที่ทุกคนมีสิทธิ์เขียน มีสิทธิ์อ่าน มีสิทธิ์เป็นเจ้าของและมีสิทธิ์เก็บรักษาไว้เป็นมรดกทางปัญญาให้อนุชนรุ่นหลังได้ศึกษาหาความรู้

หากท่านสนใจจากการประชาสัมพันธ์ติดต่อได้ที่กองบรรณาธิการสารนครศรีธรรมราช องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช ไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ

บรรณาธิการ